

Erfaringsmøte

23. november 2010

Lena Karoliussen

FRAMTIDENS
BYER

Mobilitetsuka 2010

Reis smartere – lev bedre

Tvillingbyene Skien og Porsgrunn

Hovedintensjon:

1. Bredt samarbeid
2. Vise allerede eksisterende aktiviteter
3. Ha minst en aktivitet hver dag

FRAMTIDENS
BYER

Vi lagde felles plakat og flyer

FRAMTIDENS
BYER

Program:

Torsdag 16. september

- Åpning av Mobilitetsuka kl. 09.00 v/ordfører Øystein Beyer. Avduking av sykkelparkering med mer på P-plass Elixia/ Hammondgården.
- Start for "Gå - Sykle til skole" kampanje Barne- og ungdomsskolene i Skien og Porsgrunn

Fredag 17. september

- Sykkelquiz ved Høgskolen i Telemark. Sykkelstand med mer
- Lansering av sykkelkart for Skien og Porsgrunn
- Offisiell åpning av skateparken på Kjølnes 18.00 v/ordfører Øystein Beyer. Konsert med War Locs. Aktivitetene fortsetter lørdagen.

Lørdag 18. september

– Se baksiden

Søndag 19. september

– Sykkelsøndagstur – ikke værforbehold!

- **Skien:** Bakkestranda kl. 10.00 Turen går via Gulset og derfra til fots opp til Fantekjerringkollen. Arr. Telemark Turistforening
- **Porsgrunn:** Hovengasenteret kl. 11.30 Turen går til Svinholdt gård og derfra til fots opp til Årdalsåsen.

Mandag 20. september

- Seminar- Mobilitet og helse, Rådhuset i Skien, 8.30 – 11.30 Arr. Telemark Fylkeskommune
- Gågateseminar, Hotel Vic, Porsgrunn 12.30 – 16.00 Arr. Framtidens byer og Porsgrunn min by/Servicebyen Skien.

Tirsdag 21. september

- Lansering av sykkelprogram for 2-5 åringer. En bamehage i Porsgrunn og en i Skien.
- Visning av sykkelhjelmer for en hver smak! Herkules og Down Town

I BYEN UTEN BILEN

EUROPEISK
MOBILITETSUKE

Lørdag 18. – bilfri dag

rullende
trillende
trullende
trallende

Lørdag 18. september – bilfri dag:

Rullende, trillende, trullende og trallende

Porsgrunn kl. 11.00 – 16.00:

Gågate fra Meieritorget til Nordentorget, samt Bondens Torg på Rådhusplassen.

- 11.00 Fritiof Fomlesen, sykkelmesteren leder an
- 12.30 Merida Trialteam ved Minneparken
- 14.00 "Fra tjukkas til kjekkas på 12 uker" foredrag ved Tom Skifjell på Biblioteket.

Bypark med konkurranser, aktiviteter, oppvisninger, boder. Piknik i Minneparken v/Friisebrygga mat & vin

Skien kl. 11.30 – 16.00:

Barnas Superlørdag, Handelstorvet 11.30 – 14.30
For mer info se: www.barnas-superlordag.no

Handelstorvet:

- 14.00 Fritiof Fomlesen, sykkelmester leder an
- 14.15 Merida Trialteam oppvisning
- 14.30 Avgang til Herkules via Klosterøya, ledet an av Merida Trialteam og Fomlesen

Fokus på muligheten til å bevege seg fra Skien sentrum til Herkules over Klosterøya på alle andre måter enn i bil! La bilen stå, bli med på turen og delta i trekning av flotte premier.

Herkules:

- 15.15 Merida Trialteam oppvisning
- Mulighet for å klatre i klatrevegg + mer

FRAMTIDENS
BYER

Presseomtale i forkant...

- Bedre liv uten bil

- BRUK SYKKELEN: Det er oppfordringen fra arbeidsgruppa bak Mobilitetsuka 2010. Fra venstre: Michel Fouler (Alle barn sykler), Lars Iver Larsen (Porsgrunn min by), Liv Gjørum (Down Town), Tone Skau Jonassen (Porsgrunn kommune), Aslaug Norendal (Telemark fylkeskommune). Skien kommune er også med i arbeidet. FOTO: EDLE EIDBO-HANSEN

PORSGRUNN: Porsgrunn og Skien kommuner arrangerer Gatene skal fylles av liv og røre og aktiviteter som stimulerer for andre gang arrangerer mobilitetsuke 16.-22. september. til å la bilen stå.

EDLE EIDBO-HANSEN
edle.eidbo-hansen@ta.no

Arbeidsgruppa er nå i ferd med å spikre programmet. Med seg på laget har kommunene handelsstand, Down Town, Høgskolen, Fylkeskommunen, Vegvesenet og flere frivillige organisasjoner.

BILFRI DAG

Mobilitetsuka har vært en felles europeisk markering siden 2002. Innenfor denne ligger også den bilfrie dagen 18. september. I år som i fjor, blir det et av høyde-

bli når Storgata med stor sannsynlighet blir stengt for biltrafikk i løpet av neste år.

- Gata skal fylles med positive aktiviteter fra Meierigården til Helgesens hjørne. Vi skal vise hvilke verdier som kan skapes. Vi fikk mye gode tilbakemeldinger da vi gjorde det i fjor, også fra Fremtidens byer sentralt, påpeker Skau Jonassen.

Lars Iver Larsen er foreløpig skeptisk til innføring av gågate, men støtter arrangementet fullt ut.

- Det er ingen tvil om at det

faktisk kommer seg raskere til byen med sykkel, enn med bil, sier Larsen.

Aslaug Norendal fra Telemark fylkeskommune oppfordrer lag og foreninger til å stille opp. Det gjelder hele uka.

- Vi ønsker liv og røre i gatene, og dette er en gylden anledning til å markedsføre seg, sier hun.

SEMINAR

I anledningen mobilitetsuka vil det også bli seminarer. Et hvor handelsstanden får møte politikere og et hvor vinklingen er

håper barn og ungdom benytter anledningen til å presentere utfordringer som kanskje forhindrer bruk av sykkelen til skole og fritidsaktiviteter, forteller Aslaug Norendal.

- Kanskje blir det også en sykkelstafett mellom de store arbeidsplassene i Porsgrunn og Skien, avslører Skau Jonassen.

På programmet står også lansering av sykkelveikart, sykkelquiz og konkurranser på Høgskolen, sykkeltur for alle kondisjonsgrupper og sykkelrebus i byrommet på den bilfrie dagen, blant annet

av «Gøy og trygg på sykkel», vil også markere seg i løpet av uka.

- Skal man etablere gode sykkelvaner er det viktig å starte så tidlig som mulig. Vi kommer derfor til å bruke denne uka til å lansere et sykkelprogram vi skal kjøre i barnehager, forteller primus-motor Michel Fouler.

Tone Skau Jonassen oppfordrer flere store bedrifter til å melde seg på. De trenger ikke stenge parkeringsplassene.

- Det er langt mindre forpliktende for dem enn for kommunene å delta. Med informasjon og

...og litt mer
presseomtale

Her er et utdrag av
arrangørgruppa

FRAMTIDENS
BYER

MOBILITETSUKE: Fritjof Fomlesen (Lars Vik), Lena Karoliussen, Lars Walle-Nilsen, Catrine Danielsen, Anne Lise Johansen, Ingrid Reitan, Siw Wiersdalen, Tone Skau Jonassen og Eigil Movik sørger for mobilitetsuka i Porsgrunn og Skien.

FOTO: LARS RAVN

Mobiliserer for bilfri by og sykkelglede

PORSGRUNN: Fra 16. til 22. september blir det en rekke arrangementer og tiltak i Porsgrunn og Skien, som skal oppmuntre til økt bruk av buss, sykkel og fottør.

LARS RAVN
lars.ravn@ta.no

Det er andre året Porsgrunn og Skien er med på den europeiske mobilitetsuka. Over 2000 byer i Europa deltar i denne miljø- og helsesatsingen.

- Vårt mål er at det skal bli mer attraktivt å gå, sykle og kjøre buss, sier Tone Skau Jonassen, miljørådgiver og hovedkontakt for arrangementet i Porsgrunn kommune.

SYKKELKUNSTER
Lars Vik og Grenland Friteater er i gang med et miljøprosjekt i Framtidens byer - Dr. Grønningens manual.

Og lørdag dukker han opp først opp som sykkelmesteren Fritjof Fomlesen i den bilfrie Storgata i Porsgrunn, før han

skal vise sykkelkunster på Handelstorvet i Skien.

- Sykkel er en genial oppfinnelse. Du kommer mye fortere fram med sykkel når du bor i byen. Vi må lære ungene å sykle til skolen, så får det offentlige legge til rette med sykkelstier, sier Lars Vik.

Fredag blir det lansering av sykkelkart for Porsgrunn og Skien.

BILFRI DAG

- Vi kan bli bedre på sykkelstier i Grenland, men det er ikke så verst. Og sykkelkarta skal vise mulighetene, sier Eigil Movik, miljøvernrådgiver i Skien kommune.

Både i Skien og Porsgrunn kommer det til å stenges gater under den Bilfri dagen på lørdag. Isteden slås det et slag for sykkelbruk, med sykkeloppvisning av Merida Trialteam og bypark med konkurranser, aktiviteter og boder.

- Vi vil vise fram et grønt byrom med mange aktiviteter, sier Tone Skau Jonassen.

Porsgrunn og Skien samarbeider med blant andre Telemark fylkeskommune, Statens vegvesen, Framtidens byer, Høgskolen i Telemark, Trygg trafikk, Rådet for funksjonshemmede, På sykkel i Telemark og Porsgrunn min by.

”Du kommer mye fortere fram med sykkel når du bor i byen.

LARS VIK

Dag 1:

Åpningen var avduking av ny sykkelparkering

ÅPDUKING: Et nytt sykkelstativ har blitt satt opp på utsiden av Elixia i Porsgrunn, og ble formelt åpnet i forbindelse med åpningen av mobilitetsuka.

FOTO: EDLE EIDBO-HANSEN

Åpnet sykkelstativ og mobilitetsuka

PORSGRUNN: Ordfører Øystein Beyer klippet over snora for et nytt sykkelstativ i Porsgrunn torsdag. Dermed gikk også startskuddet for årets mobilitetsuke.

Beyer bruker selv sykkel til og fra jobb, og miljørådgiver Tone Skau Jonassen omtaler han og alle andre som gjør det samme som viktige ambassadører.

- Det er likevel så jeg nesten svetter oppover når det er snakk om å fjerne parkeringsplasser til fordel for eksempelvis myke trafikanter. Det blir alltid råk av sånt. Men slike valg må vi tørre å ta skal vi komme videre, påpekte Beyer.

Som en del av Fremtidens byer har kommunen

også forpliktet seg til å gjøre grep som kan få ned bilbruken.

REDUSER BILBRUKEN

Mobilitetsuka skal oppfordre flere til å bruke sykkel og samtidig få folk til å redusere bilbruken.

- Bor en i by kommer en fortere frem med sykkel enn med bil. Bruker en sykkel kommer en også bedre i form og i bedre humør, sier Skau Jonassen.

Med flere sykkelstativ tilrettelegges det nå også bedre for dem. Det nyeste tilskuddet i Porsgrunn står på utsiden av Elixia.

Skien kommune er også med på mobilitetsuka.

EDLE EIDBO-HANSEN

FRAMTIDENS
BYER

Dagen var også starten på kampanjen "Gå-sykle til skolen"

FRAMTIDENS
BYER

Dag 2:

- Lansering av sykkelkart
- Sykkelquiz ved HiT
- Åpning av skatepark

FRAMTIDENS
BYER

Setter sykkel- veier på kartet

Det har aldri vært gjort noe lignende før

OLAV BACKE-HANSEN
Skien kommune

PORSGRUNN:
Nytt sykkelkart viser vei i Porsgrunn og Skien.

LARS RAVN
lars.ravn@ta.no

I forbindelse med Mobilitetsuka i Porsgrunn og Skien, var det i går presentasjon av nytt sykkelkart for de to kommunene. Den ene siden av kartet viser sykkelveinettet for transportsyklisten, mens den andre siden viser anbefalte turer for fritidssyklisten.

PÅ TVERS AV GRENSER

- Her er det kart for tursyklister, mosjonister og transportsyklister. Vi er de første byene i Norge som lager sykkelkart på tvers av kommunegrensene, sier miljørådgiver i Porsgrunn kommune, Tone Skau Jonassen.

- Det har aldri vært gjort noe lignende før. Vi legger kartene ut på servicesenteret, og de deles ut på Bilfri dag, på lørdag. De er gratis, og de skal også være tilgjengelig på internett, sier Olav Backe-Hansen i Skien kommune.

Siden dette er førstegenerasjons sykkelkart, så vil de gjerne ha innspill og tilbakemeldinger på kartet; tips om nye ruter, etc. Det gjelder turlopper spesielt, men de ser gjerne at det kommer innspill på hovedtraseene.

- En god del Birken-deltakere er nok interessert i dette, men her er det turer for alle og enhver, sier Tone Skau Jonassen.

MER ROBUST

Siden det er ganske flatt mellom Porsgrunn og Skien, så mener de det burde være mulig å få flere til å sykle til jobb.

NYTT SYKKELKART: Olav Backe-Hansen i Skien kommune, miljørådgiver i Porsgrunn kommune, Tone Skau Jonassen og Nils Harald Eidet, sykkelkontakt i Statens vegvesen i Telemark, presenterte fredag nytt sykkelkart for i Porsgrunn og Skien.

FOTO: LARS RAVN

- Det er foreslått tre hovedtraseer for transportsyklisten. Vi skal jobbe for å få til et mer robust nett for de som sykler til jobb. Og målet er å få flere bilis-

ter til å velge sykkel. Det er på arbeidsreiser det er størst potensial for å få til mer miljøvennlig transport. I Grenland er det mulig å være sykkelpendler, sier

Nils Harald Eidet, sykkelkontakt i Statens vegvesen i Telemark.

- I rushtida er det raskere å sykle fra sentrum til sentrum, enn å kjøre bil. Og du tar større helse-

risiko ved å sitte stille, enn å sykle ute i trafikken. Dessuten; til de som aliter i bakkene, nå er det mulig å kjøpe elektrisk sykkel, sier Tone Skau Jonassen.

Dag 3:

Lørdag – bilfri dag

- Fritjof Fomlesen
- Bypark og Gågate
- Merida Trialteam

FRAMTIDENS
BYER

Fritjof Fomlesen

Og
Klovnene Koko

Bypark

FRAMTIDENS
BYER

Merida Trialteam

FRAMTIDENS
BYER

Dag 5:

- Mobilitet og helse
- Gågate seminar

Begge med
Helle Søholt fra
Gehl Architects

FRAMTIDENS
BYER

Dag 6:

Lansering av sykkelprogrammet for 2-5 årige

...e hindringer i løypa. Anna Lise Johansen hjelper til og glæder seg stort over å lære bort sykkelkunsten til de små.

FOTO: EDLE EIDBO-HANSEN

TRAFIKKREGLER: Ved fotgjengeroverganger skal man gå av sykkel og trille den, minner Michel Fouler om. Væneska gjør akkurat som man skal.

- Bort med støttehjula

PORSGRUNN: Hidsjelen Michel Fouler gyver på med nytt prosjekt for å få flere til å bli trygge på å hjul. Nå skal de minste lære å sykle uten støttehjul.

EDLE EIDBO-HANSEN

«la.se@hansen.no»

5-åringene i Breivik barnehage ble de første som fikk en smakbit av det nye sykkelopplegget i går. For Fouler er målet klart.

— Alle barn som går ut av barnehagen skal ha lært å sykle uten støttehjul.

LØPESYKKE

Syklene som står på rekke og rad ved sykkelklypa ser tilhøylende helt vanlig ut. En vesensforskjell er det imidlertid fra de man er vant til å se. Pedalene mangler, og som en av de små undret:

— Hvordan skal man klare å sykle på dem da?

Fouler forklarer tanken bak sykkel som vanligvis blir kalt «løpesykkel».

— Det dette som er det pedagogisk riktige om en skal lære å sykle tidlig. De viktigste ferdighetene en trenger for å sykle er balanse og styring. Da er det vik-

tig å starte med oppretning av det. Pedalene og tråkkingen distraherer dem fra å lære dette, sier Fouler.

Overgangen til en tohjul sykkel med pedaler vil hjelpe Fouler bli enkel og naturlig om en trener godt med løpesykkel.

— Barna lærer å finne balansen i seg selv. De oppdager hvordan sykkel fungerer og hvordan den holdes i likevekt, forklarer han.

Fouler fremhever også gevinsten av løpesykkel for foreldre.

— En slik sykkel kan barna bruke helt av seg selv uten hjelp. Ellers vil jo ofte foreldre holde bakenden av stese, oppbeholder han.

TO ÅR OG OPPOVER

Det er første gang i Norge det kjøres et sykkelopplærings tilbud med slike sykler. Spesielt i utlandet har sykkel etablert seg godt.

— I Østerrike og Tyskland har den nesten utskåret støttehjul totalt, forteller Fouler.

Det nye sykkelbudet retter seg først og fremst mot de eldste barnehagebarna. Allerede fra 2-årsalderen kan imidlertid sykkel tas i bruk.

— Er det noen som ønsker å ha et opplegg for de yngre barna kan vi også det, opplyser Fouler.

Selv lærte han å sykle som trolig ved å balansere på to av hjula på en trehjulsykkel.

— Da tok det ikke lang tid før jeg fikk en vanlig sykkel, smiler han.

Fouler håper at introduksjonen av sykkel i barnehagen også kan bidra til å endre på noen vaner hos foreldrene.

— Kanskje er det flere som vil ta med seg barna på sykkel tur eller kanskje sykle dem til barnehagen, sier han.

Sykelopplegget som er en del av programmet «Alle barn sykler» arrangeres i samarbeid med Framtidens byer, Porsgrunn og Slikken kommuner. Folkehelseprogrammet i Telemark og Trygve Trafikk-

FRAMTIDENS BYER

Dag 7:

Befaring av universelt utformet bussholdeplasser

FRAMTIDENS
BYER

Erfaringer og tilbakemeldinger

- Begynne planleggingen tidlig – både organisatorisk og økonomisk
- Fokuserer på det som virker og det som er positivt
- Tenke langsiktig – 2010 var andre året Mobilitetsuken ble arrangert (i Grenland) og dette er en del av et større holdnings skapende arbeid

Skien og Porsgrunn

Lena
Karoliussen

FRAMTIDENS
BYER

